

Regeringskansliet, Klimat- och
näringslivsdepartementet

Yttrande över Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap (SOU 2025:68)

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län välkomnar SOU 2025:68 och ser i huvudsak positivt på utredningens förslag. Särskilt positivt ser Länsstyrelsen på att utredningen identifierat länsstyrelserna, kommunerna och regionerna som viktiga aktörer för att en byggnads- och reparationsberedskap ska upprätthållas och samordnas samt att resurser för det tillförs dessa aktörer. Länsstyrelsen tillstyrker också de föreslagna ändringarna i upphandlingslagstiftningen, förslaget om försörjningsberedskapsavtal samt instämmer i utredningens bedömning om utvinning av kol, olja och naturgas.

Avseende arbetet med underlag till försörjningsanalyser samt den allmänna prioriteringsordning för försörjningsberedskap som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreslår ta fram understryker Länsstyrelsen att länsstyrelsernas samordning och kompetens kommer att behövas. För att nå den snabba förmågehöjning förslagen syftar till är det av största vikt att samtliga aktörer som bidrar till arbetet resurssätts så att arbetet kan prioriteras och inte fördröjs.

Länsstyrelsens synpunkter presenteras nedan

Avsnitt 2 Varor och tjänster av betydelse för samhällsviktig verksamhet

De försörjningsanalyser som föreslås innehåller en behovsanalys. Även om själva försörjningsanalysen ska göras av en sektorsansvarig myndighet håller Länsstyrelsen för sannolikt att kommuner,

regioner och länsstyrelser kommer att vara de aktörer som identifierar, samlar in och vidareförmedlar information om vilket behov av varor och tjänster som finns i totalförsvaret. För att försörjningsanalyserna ska vara effektiva verktyg och kunna hållas uppdaterade krävs att länsstyrelsen, kommuner och regioner resurssätts för att kunna genomföra arbetet.

Avsnitt 3 Nya samverkansformer mellan företag och offentliga aktörer

Länsstyrelsen i Uppsala län tillstyrker förslaget på tillägg i upphandlingslagarna där den upphandlande myndigheten eller enheten ska beakta försörjningsberedskapsaspekter om upphandlingens art motiverar detta. Länsstyrelsen understryker vikten av att Upphandlingsmyndigheten ges reella möjligheter att stödja upphandlande aktörer i den frågan.

Länsstyrelsen instämmer i utredningens slutsats att de försörjningsberedskapsavtal (F-avtal) som presenteras ska fokusera på nationell försörjning och därför främst ska tecknas av nationella myndigheter. Däremot är det bra att möjligheten finns för samtliga beredskapsmyndigheter, inklusive länsstyrelserna, att teckna F-avtal eftersom det inte går att utesluta att det kan uppstå situationer där de behöver ingås på regional nivå.

Angående det register över F-avtal som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreslår hålla är det viktigt att länsstyrelsen kan få information om vilka avtal som finns i länet. Inte minst på grund av att länsstyrelsens roll i både kris och under höjd beredskap underlättas om myndigheten har kunskap om vilka resurser som finns i länet och vilka av dessa som kan betraktas som ianspråktaga med stöd i ett F-avtal.

MSB föreslår uppdras att upprätta en allmän prioriteringsordning för försörjningsberedskap och på förfrågan från offentliga och privata aktörer bistå med bedömningar över lämplig prioritering och fördelning av tillgängliga offentliga resurser i händelse av allvarliga försörjningsavbrott. Den ska tas fram med stöd av bland annat civilområdesansvariga länsstyrelser. Länsstyrelsen ställer sig frågande till varför inte länsstyrelserna ska stödja i det arbetet. Prioriteringsordningen avser allvarliga försörjningsavbrott vilket inkluderar fredstida kriser. Länsstyrelsen påminner om att civilområdesansvariga länsstyrelser inte har samma roll i kris som

under höjd beredskap. Även om stödet ska ges av civilområdesansvariga länsstyrelser kommer länsstyrelserna bistå dem med information som behövs i arbetet vilket kräver en adekvat resurssättning. Det bör också införas ett tillägg i förordning (2017:870) om länsstyrelsernas krisberedskap och uppgifter inför och vid höjd beredskap likt det som föreslås i förordning (2022:525) om civilområdesansvariga länsstyrelser.

Avsnitt 4 En modern byggnads- och reparationsberedskap

Länsstyrelsen i Uppsala län tillstyrker förslaget på en ny form av byggnads- och reparationsberedskap. Det är positivt att resurser tillförs kommuner, regioner och länsstyrelser för att upprätthålla och samordna en byggnads- och reparationsberedskap. Särskilt positivt ser Länsstyrelsen på att resurserna tillförs i årsarbetskrafter eftersom finansiering som inte täcker en årsarbetskraft är svår att omsätta i snabb förmågeuppbyggnad då det inte möjliggör nyrekrytering och befintlig personal står i nuläget inte sysslolös.

Avsnitt 5 Kol, olja och naturgas

Länsstyrelsen instämmer i utredningens och Energimyndighetens bedömning att det finns effektivare sätt att tillgodose beredskapsbehovet av kol, olja och naturgas än att tillåta utvinning för totalförsvarets behov vid kris eller under höjd beredskap.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Stefan Attefall med biträdande försvarsdirektör Magdalena Söderlind som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsråd Cecilia Magnusson, avdelningschef Kristina Jansson, försvarsdirektör Johan Larsson, energistrateg David Lingfors samt juristerna Petra Hedin och Emilia Sjödahl medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.